

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1712

Q. 273. Quid observare debeat Confessarius ægri vel moribundi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42433

spreche / daß ich hinsiro anderst nicht werde glauben / lehren / oder von meinen Unterthanen lassen halten. So hilff mir Gott und seine heilige Evangelia. Im Anfang war das Wort / und das Wort war bey Gott &c.

Q. 273. *Quid observare debeat Confessarius ægri vel moribundi.* w. §. 1. Confessarius ægri non statim ingerat mentionem confessionis, nisi esset periculum mortis, sed amicè saluter, quærat de morbo, doloribus, quiete &c. suadeat resignationem in manus Dei, qui vitæ & mortis dominus est. Captatâ occasione insinuet expedire confessionem, antequam invalescat vis morbi, qui difficiliorem reddit; nec id posse obesse sed profuturum pro quiete animæ & etiam pro salute corporis. Si resolvat jam confiteri, præeat in actus necessarios, sublevando illum & alleviando onus confessionis, quantum potest. Si pro confessione dilationem petat, concedat, sed conetur efficere, ut determinet tempus, quo redeat ne pergat differre. Videat, ut aqua lustralis & effigies Christi crucifixi sit ad manum apud ægrum.

§. 2. Libri pro ægris ad mortem disponendis, inter cæteros sunt, Germanicè *Nackatenus, Seelen-Hülff / Vogleri Trostbronn.* Gallicè, *Crasset Préparation à la mort vel Bonnefons Le Crestien charitable.* Latinè, *Servius, Amicus fid. Lohner De convers. Apostolica cap. 6. Polanci Methodus ad eos adjuvandos, qui moriuntur.* Expediit, ut quivis recens ordinatus Sacerdos ex libris illis aut aliunde speciales sibi componat industrias & modos agendi cum ægris ac juvandi moribundos. Modum suaviter abdu-
cendi

cendi à nimio desiderio vitæ & timore mortis, proponit *Polanc.* c. 9. & 10. Modum tractandi ægrum impatientem, habet c. 11. Quomodo juvandus tentatus in fide vel per desperationem, habet c. 12. & seqq.

1865. §. 3. Confessarium ordinariè posse sub conditione absolvere moribundum, quamvis jam non sciatur dare signa pœnitentiæ, si hoc saltem dubiè præsumi possit, dixi à n. 1156. & addo hic, 1. si talis moribundus semper fuerit infidelis, absolvi non debet nequidem sub conditione, quia non est probabile dubium, quòd sit dispositus, sed moraliter certum est, quòd non sit dispositus nec petat absolvi. Quòd si antehac ostendisset propensionem ad fidem, adhuc requirentur signa aliqua clariora quàm in Christiano. 2. Talis moribundus aut etià postea mortuus absolvi non potest ab excommunicatione in ordine ad sepulturam, nisi dederit evidentia signa pœnitentiæ, uti decernitur *Cap. A nobis* 28. De sentent. excomm. Attamen in ordine ad absolutionem à peccatis nulla est reservatio pro articulo mortis. 3. Si æger ante delirium petit absolvi, quamvis in delirio dicat se nolle, potest & debet absolvi, quia voluntas antecedens habitualiter permanet, & nunc nescit, quid dicat. 4. Milites post confictum moribundi in exercitu catholico, cui permixti sunt acatholici, rectè absolvuntur sub conditione, eo ipso quòd de exercitu catholico sint, licet aliud signum non dent. Quòd si exercitus ex majori parte sit acatholicus, vel similes antè noluerint confiteri, *Schild. & Arsd. k.* putant vix debere dari absolutionem, sed ex dictis n. 1163. probabile est dari posse sub conditione illis, qui capaces sunt. §. 4.

§. 4. Si catholicus Sacerdos intelligat ho- 1866.
minem acatholicum esse ad extrema dedu-
ctum, prudenter facit, nisi quid aliud obstat, si
cum accedat, etiam dissimulando se esse catho-
licum si id expediat, unde quamvis putetur esse
Prædicans vel Minister hæreticus, potest cum
eo elicere actus fidei, spei, charitatis, perfectæ
contritionis de peccatis, manendo in illis, quæ
nobis communia sunt cum hæreticis. Quod si
pariantur circumstantiæ, potest postea rogare,
an non, si sciret se non esse in vera fide, vellet
amplecti aliam, & facere omnia ad salutem ne-
cessaria, an non vellet confiteri & absolvi, si hoc
ad salutem foret necessarium Si ad hæc annuat,
secundum Gob. absolvi potest sub conditione, si
dispositus es, ideoque docet Caram. quod luther-
ranus dicent, *ô Deus! moriar in vera religione, utra
sit vera, nescio, tu scis: propitius esto mihi peccatori,*
possit absolvi: *Vindex Gob. ad prop. 4* addit, si
spes sit, ut religionem catholicam admittat,
hanc proponendam: si autem absolutè renuat,
posse ita disponi & absolvi, potest enim esse hæ-
reticus materialis tantum, qui quamvis abso-
lutè posset salvari per contritionem perfectam,
tamen cum hæc sit difficilis, & ad valorem Sa-
cramenti sufficiat dolor inferior, pro necessi-
tate servendum est moribundo, prout secu-
rissimè fieri potest.

§. 5. Quibus dari debeat Viaticum, & quo- 1867.
ties dari possit in eadem infirmitate, etiam non
jejuno, dixi in l. 6. p. 1. à n. 604. Quibus extre-
ma Unctio, dicam, quando de illa. Quando nam
autem censeatur esse periculum vel articulus
mortis, dixi hic n. 1559.

§. 6. Si moribundus videatur esse destitu- 1868.
tus

tus auditu, sæpe vox per nervos sensorios delata melius percipitur, si formetur supra caput ad cranium, quàm in aures ipsas, uti experientia quorundam docuit: unde expedit ibi inclamare moribundo. Dixi autem in l. 3. p. 1. n. 758., quomodo Confessarius in morbo contagioso cavere possit periculum contrahendi. Et ibidem n. 760. addidi Parochum non satisfacere officio suo, si moribundum extremis munusculum destituat. De modo fructuosè agendi cum ægris & assistendi moribundis possunt plura videri apud *Voglerum* l. 1. c. 3. 4. 5. 7. l. 5. c. 1. & 2. ubi recenset ægrorum & moribundorum præcipuas tentationes: Item apud *Lohn* supra §. 8. & iterum §. 13. membro 5. Item apud *Martinum à Matre Dei* in Gymnasio Philos. Christianæ pag. 255. & seqq. Subjicio aliqua ex dictis Auctoribus:

Modus eliciendi actus præcipuarum virtutum.
Confessarius prælegit tardè, ne causet molestiam vel fatigationem: æger corde tantum elicit. Ex *Lohner.*

Credo, Domine, quidquid per Ecclesiam, unam, sanctam, catholicam & apostolicam credendum proponis, & ideo firmissimè credo, quia tu Deus dixisti, qui es infinita veritas, non potens falli nec fallere, non errare nec mentiri. Credo, Domine, adjuva incredulitatem meam.

Spero, ô Domine, quidquid promittere dignatus es, & ideo firmissimè spero, quia tu Deus promisisti, qui in promissis tuis servandis es Deus fidelissimus & potentissimus servare. In te, Domine, speravi, non confundar in æternum.

Quid

Quid mihi est in cœlo, & à te, mi Deus, quid volui super terram? nihil præter te volo, te super omnia amo, ô Deus, quia tu es summum bonum meum. O mi amantissime Deus! utinam infinito amore possem te diligere, quia infinitum meum bonum es. ô quàm gaudeo, mi Deus, quia tu es, qui es, infinitè bonus, infinitè perfectus? utinam homines te amarent, sicuti propter infinitam bonitatem & perfectionem tuam in teipso dignissimus es amari!

Quis dabit capiti meo aquas & oculis meis fontem lacrymarum, ut defleam peccata mea? Doleo, mi Deus, doleo, quia te summum bonum toties offendi.

Quid retribuam tibi, Domine, pro omnibus, quæ retribuisti mihi? Laudo & benedico te, Domine, & superexaltabo in sæcula: laudent te pro me omnes Angeli & Beati in cœlo, lauderis in teipso & à teipso, sicuti infinitè dignus es omni laude.

Quis mihi det, ut quæ patior, patiar pro te, Redemptor mi JESU? Patiar tecum ô JESU: patiar pro te, JESU: libenter patiar, ut tibi conformer & placeam: auge, Domine, dolores; auge patientiam.

Quis ego sum, ut contradicam Domino meo? Quod est ante oculos ejus placitum, hoc fiat: Fiat, ô Domine, sanctissima voluntas tua, sicut in cœlo & in terra: fiat de me, per me, circa me, sicut vis & disposuisti: paratum cor meum Deus, paratum cor meum ad omnia, quæ tibi placent, ut agam vel patiar.

Per breves aspirationes. Ex eodem Lohner.

Mi JESU, credo tibi & in te, quia es summa veritas. Mi JESU, spero in te toto corde,
quia

quia es summa misericordia. Mi JESU, amo te ex toto corde, quia es infinita bonitas.

Benedicta sit Sancta Trinitas & indivisa Unitas, confitebor ei, quia fecit mecum misericordiam suam,

Benedictus Pater, quia ex infinita sua misericordia redemit me, sanctissimo corpore & sanguine suo pavit me, ad sanctam Ecclesiam suam vocavit me.

Benedictus sit Spiritus sanctus, quia ex infinita misericordia sua illuminavit me, justificavit me, in Ecclesia conservavit me.

Benedicta sit sanctissima Dei Mater quia ex ineffabili sua charitate in filium suscepit & tot beneficiis cumulavit me.

Benedictus sit sanctus Angelus Custos meus, qui ab ortu meo in Clientem suum suscepit, custodivit & gubernavit me.

Benedicti sint omnes sancti Patroni, qui per totam vitam meam tam fideliter precibus, auxiliis & beneficiis suis foverunt me.

Benedicti sint omnes Sancti & Sanctæ Dei, qui tam constanter Deum laudârunt & orârunt pro me.

Domine, ne memineris iniquitatum mearum antiquarum, sed citò me anticipent misericordiz tuæ.

O JESU fili Mariæ Virginis, plene misericordiâ & pietate, ô dulcis JESU, secundum magnam misericordiam tuam miserere mei.

O Maria Mater filii Dei, advocata nostra, Tu me filio reconcilia, tuo filio me commenda, tuo filio meam animam post mortem repræsentata.

O omnes Sancti intercedite pro me, & veniam

niam peccatorum à Clementissimo Deo meo
mihi omnibusque peccatoribus impetrate.

Credo, Domine, quia tu es suprema veritas.

Spero, Domine, quia tu es suprema fidelitas.

Diligo te, Domine, quia es suprema bonitas.

Adoro te, Domine, quia es suprema Majestas.

Benedico te, Domine, quia es suprema li-
beralitas.

Miserere mei, quia es suprema benignitas.

Resigno me Tibi, quia es suprema æquitas.

O JESU benignissime, propter nomen
sanctum tuum esto mihi JESUS & salva me:

ô JESU ne mea iniquitas perdat me, quem
fecit omnipotens tua bonitas.

Maria Mater gratiæ, Mater misericordiæ, tu
me ab hoste protege, & horâ mortis suscipe.

O Angele mi Custos, defende me in prælio,
ut non peream in tremendo judicio.

O omnes Sancti & electi Dei impetrate mi-
hi, ut vobiscum sanctè feliciterque mori & in
æternum vivere Deumque laudare valeam.

Similes actus & affectus, Ex Polanco.

Commendo me tibi, Sanctissima Trinitas,

Pater, Fili, Spiritus sancte, qui in unitate
substantiæ unus & verus es Deus. Commendo

me tibi, Pater omnipotens, qui me, cœlum &
terram, visibilia & invisibilia creasti. Com-

mendo me tibi, Domine JESU Christe, qui
propter me & generis humani salutem, missus

à Patre æterno in hunc mundum, virtute Spi-
ritus sancti conceptus, natus homo ex Maria

Virgine, passus, mortuus & sepultus, ad infe-
ros descendisti & liberatis ex eo sanctis Patribus

resurrexisti tertiâ die, ascendisti in cœlum & se-
des ad dexteram Patris, inde venturus in die
judicii

Tom. VII.

Bbbb

judicii

judicii ad omnes homines, qui tum resurgenti,
 judicandos, ut illis, qui in gratia tua mortui
 fuerint, vitam æternam dones: eos, qui in pec-
 catis mortalibus decesserint, in supplicium
 æternum condemnes. Commendo me tibi,
 Spiritus sancte, qui ex Patre & filio procedis,
 qui vivificas unam, sanctam, catholicam &
 apostolicam Ecclesiam, in quo septem Sacra-
 menta ad peccata remittenda & ad gratiam
 tuam hominibus conferendam constituisti, &
 supplex à te peto, per JESUM Christum sum-
 mum mediatorem nostrum, per beatissimam
 ejus Matrem, per Angelos & Sanctos tuos, &
 me ad beatitudinem, quam tuis electis præpa-
 rasti, simul cum Patre & Filio perducere digno-
 ris. Amen.

Pater sancte, qui creasti me ad te, inquietum
 est cor meum, donec perveniat ad te: ducas me
 precor, licet propter peccata indignissimum
 ad te ultimum & felicissimum finem meum
 per infinitam misericordiam tuam. Pater, quia
 ut servum redimeres, unigenitum Filium tuum
 dedisti, ne permittas ab ultimo me sine exitu
 dedere, nec pereat in me tantum pretium, quo
 redemptus sum, sanguinis videlicet & vitæ Filii
 tui dilectissimi. In Domino meo JESU Chri-
 sto, qui factus est mihi justitia & sanctificatio,
 salva me & ad te videndum deducere digno-
 ris: in eo speravi, non confundar in æternum
 in justitia tua libera me. Quare tristis es anima
 mea & quare conturbas me? spera in Deo, quoniam
 niam à dextris est mihi, ne commovear: pro-
 pter hoc lætatum est cor meum & exultavit
 lingua mea, insuper & caro mea requiescet in
 spe: adimplebis me lætitiâ cum vultu tuo

delectationes in dextera tua usque in finem.

Domine JESU Christe, reparator meus es tu, instaura igitur, quæ ego destruxi in meipso, repara detrimenta vitæ meæ, supple commissiones & omissiones meas, dimitte imperfectiones & ignorantias. Conjunge indignissimum obsequium meum cum omnibus, quæ tu egisti & passus es ex tam perfecta charitate & obedientia, & cum divitiis satisfactionum ac meritõrũ dilectionis tuæ Patri æterno illud offerre digneris, ut de tua plenitudine mea paupertas dicitur coram justitia & bonitate tua.

Domine, qui dixisti, Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, ex tota anima tua, ex tota mente tua, ex totis viribus tuis, auge charitatem in me, ut sicut tu vis diligere me, & ego cupio diligere te, sic te diligam, & quod in hac vita perfectè implere non possum, in altera implere te concedente valeam. Da mihi obsecro, ut non tantùm super omnia diligam te, sed etiam in te & propter te & secundùm te diligam, & sis mihi Tu omnia in omnibus, in hac vita & in æterna.

Quis mihi tribuat, ut perfectè diligam te, bonitas infinita? quando occupabis totum cor meum? quando totus ero tuus, sicut totum me multis modis debeo? veniat jam, quæso, illa hora, quâ totum me possidere digneris & totum cor meum tibi ego præbere possim.

Domine JESU Christe, qui perpetuâ charitate dilexisti me, quâ, cùm non essem, creasti me; quâ, cùm perditus essem, reparasti me; quâ, cùm toties propriâ culpâ periissem, ad gratiæ vitam resuscitasti me; quâ te ipsum totum dedisti mihi: si me totum toties debeo pro me,

Bbbb 1

quid

quid debeo tibi pro te, qui infinitè es melior me? Adde hoc beneficiis tuis, Deus meus, ut sine modo & purissimo amore diligam nunc & in sempiternum.

Congraudeo & congratulor, superadoranda & superamanda Trinitas, de infinita magnitudine perfectionis, pulchritudinis, sapientie, potestatis & completissimæ felicitatis tuæ, & eam incomparabiliter pluris quàm meam & omnium creaturarum felicitatem æstimo, & ut purissimum hunc tuum amorem in hoc exilio augeas & in patria perficias, obsecro.

Heu me infelicem peccatorem qui tantam bonitatem, tantam Majestatem Dei mei toties offendi, & cui debui totis viribus meis placere, venerari & obedire, eum potiùs contempserim: condona mihi tantam perversitatem meam, Deus meus, secundùm magnam misericordiam tuam.

Alius modus. Ex eodem Polanco.

Charissime, recordare, quòd Dominus **JESUS** Christus propter te homo factus hanc, quam vides (ostendit Christi Crucifixi *imaginem*) passionem & mortem amarissimam sustinuerit: dic ergo corde, quod ego ore: Adoro te, Domine **JESU** Christe, qui per sanctam Crucem tuam redemisti mundum: adoro te, Domine **JESU**, Deus meus & Redemptor meus, qui pretiosâ morte tuâ mundum vivificasti. Protestor coram omni Ecclesia triumphante & militante, quòd firmiter credo, vivo & morior in fide, quam sancta Mater Ecclesia Catholica & Apostolica tenet. Video in hac imagine Crucifixi, quantam erga me dilectionem habuerit Filius Dei, qui in tantis tormentis

voluit mori, ut æternam per ipsum vitam consequeretur. Video sanguinem è sacratissimis vulneribus pro me effusum. Considero spineam coronam, doloris & irrisionis materiam: flagella, quibus servilem in modum cæsus est: alapas, sputa & demum Crucis supplicium: hæc omnia passus est, ut deleteret peccata nostra, & quomodo in ejus passione, morte ac meritis non speremus cum firmissima fiducia? Si dæmon objiciat, quod multum peccavi, fatebor, sed dicam, Dominus meus & Deus meus etiam multum pro me passus est, cujus passio est dignissima, cujus meritum est infinitum, in eum credo & in eo confido, languores nostros ipse sustinuit, iniquitates nostras ipse portabit. Quid retribuam Domino, pro omnibus quæ retribuit mihi? certè nihil dignum possum retribuere, sed, si ipsi placitum fuerit, calicem mortis pro ejus amore libenter amplector, & gratias agere ac eum laudare æternum desidero. In manus tuas, Domine, commendo me & mea omnia, fiat in me voluntas tua, totus tuus sum, & tu totus sis meus in tempore & æternitate. Amen.

Alii modi, ægro præeundi in varios actus & affectus. Ex Gymnas. Philos. Christ.

Profitetur fidem Catholicam, ejus veritates amplector & credo, eo prorsus modo, quo amplectitur & credit illas S. Mater Ecclesia Romana. In hac fide divina vivere morique constituo, & pro qualibet veritate illius vitam contemno. Clementissime Deus, ego confiteor te esse Unum & Trinum, Patrem, Filium, Spiritum S., tres personas divinas distinctas, & unum Deum æternum, omnipotentem, infinitum.

Bbbb 3

tum:

tum : hoc mysterium altissimum profundum adoro. Credo te, mitissime JESU Christe, esse verum Deum & hominem, incarnatum ex Maria semper Virgine: Credo te esse Redemptorem meum, qui per Passionem & mortem tuam mundum reconciliasti Patri. Credo te instituisse septem in Ecclesia Sacramenta, inter quae est illud mirabile Sacramentum Eucharistiae, in quo tu totus verus Deus & homo existis: Confirma me, Domine, in hac hora, ut hanc fidem fortissimè teneam tanquam verus Ecclesiae Filius: profectò impossibile est aliquid in ea falsum inveniri, quia nititur infinità infallibili veritate tuâ.

Domine JESU Christe, qui dilexisti me & tradidisti teipsum pro me, firmissimè spero in magna bonitate & misericordia tua. Certissimè confido, Domine, me fore salvum per merita tua infinita. Tu, Domine, es infinite bonus, & in Scriptura tua testatus es te nolle meritum peccatoris, sed ut magis convertatur & vivat: Ecce, Domine, ego toto corde convertor ad te, certoque confido fore, ut in æternum vivam. Confirma cor meum in hac hora, ut beneficentiam de infinita bonitate tua, quæ delectatur benefaciendo & ostentando seipsam: Ecce, Domine, occasio benefaciendi, ut glorificeris precendo & miserendo. Tu, Domine, cum posses sine passione ac morte homines salvos facere maluisti, ut ubi abundabat delictum, superabundaret misericordia tua, & copiosissimè redemisti me, ita ut omnia peccata mea coram redemptione tua sint quasi stipula sicca coram igne infinito: Quomodo ergo non sperabo vitam & salutem sempiternam? Certissimè spero

spero, Domine, me saluum fore per te: verba tua sunt fidelissima & promissa tua sunt verissima, tu dixisti, omnis, qui petit, accipit, hac promissione fundatus posco æternam redemptionem, quam me consecuturum fortissime spero.

JESU Christe, Fili Dei vivi, bonitas infinita, vellem nunc possidere omnia corda Spirituum beatorum & omnium Sanctorum, quos creasti, ut te unicum & infinitum bonum meum immenso amore diligerem. Domine, eo modo, quo possum, per affectum amplector omnia corda hæc, & amo te super omnia propter te. Placet mihi, Domine, quod regnes in æternum & sis Rex omnium Regum, omnipotens, altissimus, gloriosissimus, beatissimus & omni perfectione perfectissimus. Sacrifico me totum tibi, Domine, & cupio strictissime adherere tibi; fac, Domine amabilissime, ut nihil mihi placeat præter te, & indefessis viribus in hac præsertim horâ quæram te.

Clementissime Domine JESU Christe, contra rationem omnem sive justitiæ sive gratitudinis, offendi te benignissimum Dominum & Redemptorem meum, quod in hac hora præsertim confiteor. Pœnitet me, Domine, peccatorum meorum propter te, non addam ultrà, ut peccem tibi. Detestor, Domine, omnem culpam, malleque obisse quàm peccasse, non committam ampliùs, ut te Deum meum offendam. Abominor, Domine, omnia peccata, quia tibi displicent; patiar potiùs mortem, quàm leviter peccem. Confirma me, Clementissime Domine, in hac hora, & totis visceribus diligam te Deum Dominum & Salvatorem meum,

Bbbb 4

ut

ut ex amore tuo nascatur odium & detestatio peccatorum, quibus irritavi te.

Pactum infirmi cum Deo.

Itaque Charissime, nunquid credis firmiter JESUM Christum esse verum Deum & hominem pro te Crucifixum & mortuum? *Ager, vel ejus nomine alius respondet: Credo.* Nunquid speras certò te fore salvum per merita Domini nostri JESU pro te Crucifixi & mortui? *Spero.* Nunquid pœnitet te peccatorum propter Deum summè bonum offensum; & proponis firmissimè non ampliùs peccare? *Maximè.* Fac igitur etiam hoc pactum cum Deo & dic e corde: Misericordissime Deus, scis, quia in hac infirmitate mea non possum multis verbis te precari; opto ergo toto corde, ut quoties arteria mea dederit pulsum, quoties anhelitum traham, quoties faciam minimum motum manûs, oculi vel alterius partis corporis mei, toties tu benedicaris & lauderis ab omnibus creaturis tuis. Ex nunc pro tunc declaro, mi Domine, toties mihi placere & gaudium esse; eò quòd sis, qui es, perfectissimus, excellentissimus, adeoque potens, ut omnes egeamus tuî, tu verò nullius: Toties gaudeo te esse infinitè sapientem, misericordem, justum & bonum. Toties gaudeo, Domine, propter opera bona, quæ aliquando acta sunt & aguntur indies agenturque in posterum ex amore tuî, aliaque omnia, quæ fieri possent ab iis quos creasti & creare potuisti sub quanta possibile est perfectione: Toties lætor plurimùm ob ea, quæ Dominus meus JESUS Christus, Virgo sanctissima, Patriarchæ, Prophetæ, Apostoli, Martyres, Confessores Sancti Sanctæque omnes obiverunt, necno

ob amorem illum, quo te æternùm prosequen-
tur cum omnibus angelicis Spiritibus : Toties
offero tibi quæcumque Sacrificia tibi oblata
sunt, offeruntur offerenturque imposterum,
notanter autem Ss. Missæ Sacrificium : Toties
me in manus tuas committo, ut de me dispo-
nas tanquam de re maximè tua, ex nunc & in
æternum : Toties displicent mihi peccata om-
nia, quæ à condito mundo perpetrata sunt &
usque ad finem ejusdem perpetrabuntur : uti-
nam, ô bonum meum, vice cujusque peccati
millia millium obsequiorum tibi impenderen-
tur. Toties dimitto ex corde propter te omni-
bus, qui me unquam offenderunt vel offen-
dent, & pro qualibet offensa mihi irrogata,
peto Domine, ut des illis insigne quoddam be-
neficium & tandem mortem, qualem mihi
opto felicissimam : Demum toties offero divi-
næ Majestati tuæ, quidquid boni possum offer-
re, maximè verò vitam, passionem & mortem
Redemptoris mei JESU Christi, ac omne
tuum in teipso beneplacitum, in gratiarum
actionem pro beneficiis quæ à te accepi, & pro
charitate, quâ ab æterno dilexisti me : huncque
ipsum actum, quem nunc elicio, toties denuo
ratum esse volo, quoties aliquod è signis præ-
dictis edidero : Quoties ergo jam dicta occur-
rent, declaro intentionem meam esse, tot vici-
bus id ratum facere, quot creaturæ productæ
sunt vel etiam produci possunt, imò quoties
possibile & imaginabile est id ipsum iterari ac
multiplicari, atque hoc purè ob amorem tuum,
in agnitionem supremæ Majestatis tuæ, ex mo-
tivis sanctissimis & perfectissimis, quæ habere
debeo vel possum : in signum autem, quòd rata

habeam, quæ ita proposui, Domine, quod dixi dictum volo, affectu quantum possum maximo,

Christus & ejusdem merita offeruntur pro peccatis ac debitis nostris.

Agnosco, amantissime Pater, non esse me parem immensis debitis, quæ per peccata mea contraxi memento tamen, ô Domine, Filium tuum, meum autem Redemptorem JESUM Christum constituisse me hæredem meritum suorum, hoc jure nixus offero Majestati tuæ pro lytro impuritatum mearum castissimum corpus JESU mei, operâ Spiritûs S. in virgineo utero conceptum: Vice errorum, quibus à semitis justitiæ tuæ deviavi, offero pedes ejus amabilissimos Cruci affixos: Quia verò mundi ego idola sæpius adoravi, genua tibi dedico ejusdem sanctissimi Filii tui, semper ad te adorandum inflexa: Pro intemperantia gulæ meæ offero temperantissimum appetitum Salvatoris mei: Pro pessimis præcordiis meis, piissimam viscera JESU Christi: Pro corde meo terreno & terrenorum amante, cœleste cor Redemptoris mei: Pro inconstantia & impatientia mea, pectus & humeros JESU mei: Pro meis iniquis manibus, superbo capite, oculis lascivis & amicis obtreccionum auribus, manus Cruci confixas, confossum spinis caput, oculos sanguineis lacrymis suffusos, saturatas opprobriis aures, os denique illud felle & aceto potatum: Pro pessima lingua, plena criminum anima, memoriæ, intellectûs & voluntatis meæ præpostero usu, linguam, animam, memoriam, intellectum & voluntatem Christi omnibus gratiæ & gloriæ thesauris illustres.

Postremo

Postremò pro cunctis vitiis meis omnes Domini ac Redemptoris mei virtutes.

Exercitium ad quinque vulnera Christi, quorum unum ad singulas orationes osculatur eger.

Saluto, piissime JESU, & totâ devotione osculor roseum vulnus dextri pedis tui, precorque, ut per illud plenam omnium delictorum remissionem mihi concedas.

Saluto, benignissime JESU, & totâ devotione osculor vernans vulnus sinistri pedis tui, precorque, ut per illud instaures omnes ruinas perditæ vitæ meæ.

Saluto, dulcissime JESU, & totâ devotione osculor floridum vulnus dexteræ manûs tuæ, precorque, ut per illud mortifices in me, quidquid tibi displicet.

Saluto, optatissime JESU, & totâ devotione osculor charum vulnus sinistræ manûs tuæ precorque, ut per illud eum ornatum internum gratiæ mihi dones, quo tibi placeam.

Saluto, desideratissime JESU, & totâ devotione osculor amorosum vulnus sanctissimi lateris tui, precorque, ut per illud me totum tibi copules & unias. Tu, Domine, in istis beatis vulneribus tuis me include & præsta, ut ex eis verum tuum amorem æternamque salutem hauriam. Scribe illa in corde meo, pretiosissimo sanguine tuo, ut in eis legam tuum dolorem pariter & amorem, ut in me erga te & dolor compassionis excitetur & ardor dilectionis accendatur. Sit mihi omni tempore ac præcipuè in hora mortis meæ mihi certum in illis refugium & secura protectio. Amen.

Exerci-

*Exercitium omnis generis virtutum, quas eger
uno verbo repetito internè elicitet, vel alius
nomine ipsius.*

Credo in Deum meum, quia ipse revelavit,
qui est infinita veritas : *Credo*. Spero in
Deum meum, quia gratiam in hac vita & glo-
riam in altera promisit ipse, qui in promissis
servandis fidelissimus est & potentissimus ser-
vare : *Spero*. Amo te, Deus meus & omnia quia
infinite perfectus es & amabilis : *amo*. Doleo ex
toto corde, quia infinitam bonitatem tuam of-
fendi : *doleo*. Adoro infinitam Dei mei Majesta-
tem, à qua & in qua omne bonum esse reco-
gnosco : *adoro*. Veneror sanctissima nomina
JESU, Mariæ, Josephi, ut sint mihi ultima
revera salutis : *veneror*. Exosculor sacratissima
JESU pro me Crucifixi vulnera : *exosculor*.
Colo omni submissione possibili venerabile
Eucharistiæ Sacramentum : *colo*. Confiteor
summam ingratitude, quâ beneficiis divi-
nis abusus sum : *confiteor*. Confundor, quòd
tam ingratus fuerim pro omni amore, beni-
gnitate & fidelitate Dei erga me : *confundor*. Gra-
tias ago Deo meo, qui me ad imaginem & simi-
litudinem suam creavit capacemque æternæ
beatitudinis effecit : *gratias ago*. Habeo tibi gra-
tias, amantissime JESU, pro sacratissima in-
carnatione, passione ac morte tua : *habeo gratias*.
Utinam, ô amabilissime Deus, nunquam te of-
fendissem, quia tu es propter te dignissimus
non offendi : *utinam*. Utinam, clementissime
Deus, peccatores respiciant & requirant te :
utinam. Utinam omnes homines te cognoscant,
sicuti es perfectissimus, ament, sicuti es opti-
mus, glorificent, sicuti es præcellentissimus :

utinam

utinam. Utinam, ô opratissimum bonû meum,
 ardentissimè amarem te : utinam æstuantissi-
 mis desiderijs jugiter anhelarem ad te : *utinam.*
 Utinam, ô Domine , haberem tantum amo-
 rem & affectum ad te , quantum unquam ali-
 qua creatura habuit : *utinam.* Utinam te Deum
 meum tantâ laude, honore & amore prosequi
 possem, quanto te Angeli & SS. omnes prose-
 quuntur : *utinam.* Propono, amabilissime Deus,
 potius mori millies, quàm te unquam amplius
 offendere : *propono.* Peto, ô infinita bonitas, ut
 potius me mori quàm te offendere permittas :
peto. Peto speciosissime Domine JESU , tam
 validis amoris vinculis tibi adstringi, ut nun-
 quam recedere, nunquam averti à te valeam :
peto. Piusime Deus, vitam & voluntatem meam
 in manus tuas configno : *configno.* Operare in
 me, ô Domine, & utere me pro tuo beneplaci-
 to, in tempore & æternitate : *operare.* Resigno
 me totum, omnipotens Deus, sanctissimæ vo-
 luntati tuæ, ut agas de me, per me & circa me,
 quidquid tibi placuerit : *resigno.* Da mihi, Deus
 meus , quidquid vis, quando vis & quantum
 vis : *da mihi.* Offero tibi, ô clementissime Pater,
 corpus & animam cum omnibus viribus &
 potentijs meis : *offerô.* Offero & dirigo, ô sum-
 me Deus , omnes meas cogitationes verba &
 opera ad gloriam nominis tui : *offerô.* Offero
 tibi, ô celestis Pater, dilectissimû Filium tuum
 Dominum meum JESUM Christum, in unio-
 ne amoris illius, quo illum in hunc mundum
 misisti : *offerô.* Offero tibi illius angustias, san-
 guineum sudorem , passionem & mortem ad
 felicem mihi mortem impetrandam : *offerô.*
 Gaudeo, mi Deus, quòd sis, qui es, Deus infinitè
 pulcher,

pulcher,

pulcher, infinite sapiens, bonus & perfectus : gaudeo. Gratulor tibi, Deus, quod omnes creaturæ non sint sufficientes ad te dignè colendum & glorificandum : gratulor. Deus meus & omnia, sim totus tuus & tu totus meus : *sim totus.*

Denique hæc tria roga Deum per Christi merita, ut non decedas ex hoc mundo, nisi rite susceptis ultimis Sacramentis; ut ultima cogitatio tua sit de Christi Passione & morte; ut ultima verba tua sint, quæ saltem corde exprimas, JESU, Maria, Joseph, adeste mihi in hoc extremo articulo : rogo.

Oratio pro felici morte ter dicenda. Ex palmeto Nackateni.

Domine JESU, per amaritudinem tuam, quam sustinui in Cruce, maximè quando benedicta anima tua de corpore egrediebatur, miserere animæ meæ in egressu suo. Amen. Pater noster &c. *Cæsius l. 12. c. 51. refert quendam vi hujus orationis sine Purgatorio ad cælos admissum.*

Testamentum hominis Christiani.

In nomine sanctissimæ & individux Trinitatis, Patris & Filii & Spiritûs S. Amen.

EGO N. N. animam meam trado in manus Creatoris & Redemptoris sui : corpus terræ, unde exiit, restituendum relinquo : temporalibus bonis, honoribus ac deliciis prompto animo renuntio : te solo Deo ac Domino meo frui cupio.

De peccatis meis maximè doleo, ideo, quia te Deum meum, quem super omnia amo, offenderim, seriam emendationem & satisfactionem tuâ ope præstandam promitto. Offensas omnes omnibus lubens condono, quod
idem,

idem, ut mihi fiat, humillimè peto. Credo, quidquid Ecclesia Catholica mihi credendum proponit. Spero me per infinitam misericordiam tuam, mi Deus, remissionem omnium peccatorum & vitam æternam consecuturum. Eundem te verum Deum trinum in Personis, summum & unicum bonum meum amo ex toto corde meo, ex tota anima mea, & ex omnibus viribus meis. Mala perinde ac bona de manu tua cum gratiarum actione accepto, & me totum divinæ Providentiæ tuæ sanctissimoque arbitrio committo.

Haec ultimam voluntatem meam roborari & confirmari peto testimonio & auxilio vestro, ô S. Maria, ô S. Joseph, ô S. Angele Custos, ô S. Barbara, ô Ss. Patroni mei N. N. adeste, obsecro, piis desideriiis ac votis clientis vestri N. N.

*Orationes pro felici morte.**Ad B. Virginem.*

O Maria virgo pia, Mater Dei, cœli via, precor te per dolorem illum, qui transfixit animum tuum, quo tempore Filius tuus patiebatur, & per lætitiâ, quâ in ejus Resurrectionis gloria exultasti, ut me respicias misericorditer in extrema lucta constitutum: ea namque hora est, cujus causâ toto vitæ tempore cupio esse famulus & cultor tuus: in ea hora confirmam animam meam, repelle conatus infensissimi dæmonis, & impetra, ut placidè conquiescam: Per Christum Dominum nostrum.

Ad S. Josephum.

O Sancte Patriarcha Joseph, adsis mihi in illa hora, quando præmortuam linguam linguam meam movere non poterò ad te invocare.

VOCARE

vocandum, nec oculos meos ad te levare : esto tunc memor precum harum, quas ad te suppliciter nunc effundo. Subveni mihi in hora resolutionis meæ, ne potestas inferorum adversum me prævaleat, Per Christum Dominum nostrum.

Ad Angelum Custodem.

A Ngele bone, qui custos es meus fidelissimus, defende me in prælio, ut non peccam in tremendo iudicio. Repelle inimicas potestates in ea hora, quâ ad æternitatem evocabor, ut tecum aliisque Ss. Angelis laudem Deum in æternum. Amen.

Ad S. Barbaram.

O Patrona morientium, gloriosa virgo & martyr Barbara, memor pollicitationis tibi divinitus factæ, ne patiaris me ex hac vita imparatum excedere sed verâ prius ac integrâ confessione purgatum, Christi que sponsi tui vivifico corpore munitum, Per eundem Christum Dominum nostrum. Amen.

1869. *Q. 274. Quid notandum sit circa Confessarium illius, qui tenetur ad restitutionem famæ vel aliorum bonorum. R. §. 1. Quos prudenter judicare potest scire & satisfacere velle obligationi restituendi, ordinariè non tenetur eos admonere: est tamen apud plerosque consultius admonere saltem indirectè: Quandoam autem & quantum pœnitens teneatur restituere, dictum est in l. 3. p. 2. Et cavere debet Confessarius, ne aut nimium aut nimis parum imponat. Quid agendum sit, si ex ignorantia vel errore indirectè obligarit aut deobligarit à restitutione, dixi hic à n. 1780.*

1870. *§. 2. Caj. Molin. & alii communiter dicunt*